

[Undervisningsministeren.]

forberedelseseksamen, stå åben for enhver, der ønsker at gå op til den, uden hensyn til, om vedkommende har forberedt sig til den ved den kursusundervisning, der tilbydes efter lovforslaget, eller på anden måde, f. eks. ved selvstudium.

Jeg tror, at denne uddannelse, der tænkes oprettet efter lovforslaget, vil kunne tiltrække mange, som måske ellers ville afholde sig fra at søge ind i et videre uddannelsesforløb. Jeg tror også, at denne uddannelse vil have interesse for en række andre videregående uddannelser end læreruddannelsen. Når der her foreslås en ny selvstændig uddannelse, der afrundes med en eksamen i forlængelse af undervisningen, i stedet for en adgangsprøve — med et kursus — til en bestemt uddannelse, er det netop, fordi foruddannelsen bør gøres åben også i den henseende, at man med den som grundlag kan vælge mellem flere uddannelsesveje — eller eventuelt gå direkte ud i erhvervslivet. Dette gøres der nærmere rede for i bemærkningerne til lovforslaget, men jeg vil lige nævne, at en del af diskussionen i sommer jo netop har drejet sig om det uheldige i, at det eksisterende forkursus til seminarierne ikke giver adgang til nogen anden uddannelse end læreruddannelsen og derved repræsenterer den typiske blindgyde.

I lovforslaget er mulighederne med hensyn til, hvilke uddannelser der kan blive tale om, holdt åbne, fordi en konkretisering af dem forudsætter forhandlinger med en række uddannelsesområder, hvoraf nogle hører under andre ministerier end undervisningsministeriet. Disse forhandlinger vil vi snarest gå i gang med. Men jeg mener, det er af afgørende betydning, at der samtidig med, at der indrettes en foruddannelse til læreruddannelsen, skabes lovgrundlag for, at denne foruddannelse kan udvikles til noget mere alment — ligesom man for få år siden gav et lovgrundlag for først 8.-9. klasserne, senere også 10. klasse i folkeskolen og derefter befæstede dem som adgangsveje til videre uddannelser gennem den videre udvikling.

Forslaget til en ny læreruddannelse:

Det lovforslag, der fremsættes nu, bygger på samme principper som det, jeg fremsatte i maj. De ændringer, der er foretaget, vedrører — bortset fra de ovenfor omtalte

meget afgørende vedrørende adgangen — overvejende udformningen.

Der er en enkelt principiel ændring af dyberegående betydning, nogle få mindre realitetsændringer og en række formulerings- og andre tekniske ændringer, som til dels bygger på forhandlinger med justitsministeriets lovkontor. I bemærkningerne til lovforslaget er der gjort rede for ændringerne, og jeg nævner dem derfor kun ganske kort:

Den omtalte principielle ændring består i, at alle betingelser med hensyn til helbred, vandel og velegnethed for lærergerningen er udgået af bestemmelserne om optagelsen på seminarierne. Jeg tror, at tiden er inde til at forlade sådanne adgangsbetingselser for læreruddannelsen, som i almindelighed ikke stilles ved indgangen til andre videregående uddannelser. Dette falder i tråd med en af de tanker, der ligger bag udformningen af selve uddannelsesforslaget, nemlig at læreruddannelsen bør nærmes til de friere studier. Det vil være en fordel, at det, der kræves, for at en ansøger betragtes som kvalificeret til at påbegynde læreruddannelsen, er klart defineret, så man for fremtiden undgår, at der mellem ansøgere, som rent faktisk ikke kommer ind på et seminarium, kan være både nogle, man har betragtet som ukvalificerede, og nogle, man har anset for kvalificerede, men ikke har haft plads til. Det kan måske — trods de stadige kapacitetsudvidelser — endnu være noget, før det bliver muligt at optage alle kvalificerede ansøgere på seminarier, men princippet må her som på andre områder være, at den videregående uddannelse står åben for enhver, der opfylder de krav, selve uddannelsen stiller, og at en nærmere afvejning af den enkeltes egnethed for det erhverv, han senere søger ind i, er den ansættende myndigheds eller virksomheds sag.

Ud fra de synspunkter, jeg her har gjort rede for, er også reglen fra maj-forslaget om, at en studerende, der under uddannelsen konstateres at være uegnet for lærergerningen, må ophøre med uddannelsen, ændret til en klar kompetenceregulering om egentlig bortvisning, som man må have mulighed for i særlige tilfælde at anvende som disciplinært middel i læreruddannelsen lige så vel som i andre uddannelser.

De mindre realitetsændringer er: